
Økt inflammasjon ved hyperparatyreoidisme

NYHETER

MONIKA H.E. CHRISTENSEN

Email: monika.christensen@med.uib.no

Institutt for indremedisin

Universitetet i Bergen

Primær hyperparatyreoidisme kan påvirke uttrykket av inflammatoriske og metabolske gener i fettvevet.

Primær hyperparatyreoidisme er en av de vanligste endokrine sykdommene. Tilstanden rammer 1 – 2 % av befolkningen, og det er høyest prevalens hos kvinner etter overgangsalderen. Den hyppigste årsaken er overproduksjon av parathyreoideahormon fra et adenom i en av de fire glandulae thyroidea. Behandlingen er som regel kirurgisk fjerning av adenomet. Tilstanden kan føre til økt frisetting av kalk fra skjelettet, forhøyet serum-kalsium og beinskjørhet. Pasientene har også økt forekomst av diabetes mellitus, høyere kroppsmasseindeks, forhøyet LDL-kolesterolnivå og økt risiko for død av hjerte- og karsykdom. Studien utgår fra forskningsgruppen ved Hormonlaboratoriet, Haukeland universitetssykehus, og Institutt for indremedisin, Universitetet i Bergen.

Vi har sammenliknet genuttrykket i subkutan fettvev fra halsen til 16 pasienter operert for primær hyperparatyreoidisme og i fettvev fra 16 pasienter operert for eutyreot struma. Gruppene var matchet i vekt. Pasienter med kjent inflammatorisk sykdom ble ekskludert.

Genuttrykket bedømt ved DNA-mikromatriser viste at 608 gener var ulikt uttrykt i de to gruppene – 347 gener var oppregulert og 261 gener nedregulert ved primær hyperparatyreoidisme. Den største gruppen oppregulerte gener tilhørte immunitets- og forsvarsprosesser, de nedregulerte genene tilhørte metabolske prosesser. Blant de mest oppregulerte genene var calgranulinene S100A8 og S100A9, matriks metalloproteinase 9, CD14 og folatreseptor 2. Disse genene øker ved aktivering av monocytter/makrofager.

Kronisk inflammasjon synes å spille en viktig rolle i utviklingen av både osteoporose, kardiovaskulær sykdom, diabetes mellitus og fedme. Våre funn viser at primær hyperparatyreoidisme er forbundet med endret genuttrykk i fettvev og økt

inflammasjon.

LITTERATUR

1. Christensen MH, Dankel SN, Nordbø Y et al. Primary hyperparathyroidism influences the expression of inflammatory and metabolic genes in adipose tissue. PLoS One 2011; 6: e20481.

Publisert: 20. september 2011. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.11.0903

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 25. juli 2026.